

Závazné pokyny pro vyplňování statistického formuláře A (MZ) 1-01: Roční výkaz o činnosti poskytovatele zdravotních služeb pro obor

gastroenterologie

Statistická zjišťování Ministerstva zdravotnictví jsou součástí Programu statistických zjišťování v České republice na rok 2013. Tento program byl zveřejněn ve Sbírce zákonů ČR, v částce 127 ze dne 19.10.2012, formou vyhlášky č. 343/2012 Sb., která v příloze 2 obsahuje seznam statistických zjišťování prováděných ministerstvy. Program byl sestaven v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 slouží k získání základních informací o poskytovatelích zdravotních služeb a o činnosti jednotlivých oborů z hlediska zajištění a potřeby zdravotní péče, pro zjištění vybraných údajů o zdravotním stavu obyvatelstva. Tyto informace slouží pro zpracování podkladů při stanovení zdravotní politiky státu na různých úrovních řízení a pro hodnocení objemu zdravotní péče.

Výkaz vyplňuje samostatně každé ambulanti gastroenterologické oddělení (pracoviště), včetně ambulantních částí nemocnic sledovaného oboru – zpravodajská jednotka (dále ZJ). Vyplňování se týká všech poskytovatelů zdravotních služeb bez ohledu na jejich zřizovatele.

Elektronické šablony pro vyplňování a předávání dat budou k dispozici na webové aplikaci pro jejich sběr: <https://snzr.uzis.cz/cud/index.html>. Pokud nemá ZJ vhodné technické vybavení, může výjimečně předat pracovišti ÚZIS ČR vyplněný výkaz v listinné podobě.

Termín předložení: výkaz doručte do 15 dnů po ukončení sledovaného období.

Zákon č. 89/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, ukládá všem zpravodajským jednotkám povinnost poskytnout úplně, správně, pravdivě a včas požadované údaje pro všechna statistická zjišťování uvedená v Programu statistických zjišťování (viz § 2 - vymezení pojmů, § 10 - program statistických zjišťování a § 26 – správní delikty). Ochrana důvěrných statistických údajů je zaručena výše uvedeným zákonem (viz § 16 - povinnost mlčenlivosti a ochrana důvěrných statistických údajů, § 17 – poskytování důvěrných statistických údajů).

POKYNY PRO VYPLŇOVÁNÍ

Formuláře výkazu a pokyny pro jeho vyplňování jsou uveřejněny na internetových stránkách www.uzis.cz.

Výkazy řady A (MZ) 1-01 jsou sestaveny ve tvaru univerzální matice (tabulky). **Při vyplňování platí zásada, že se vyplňují pouze předepsané kolonky. Část výkazu, která je začerněná, se nevyplňuje. V případě nulového údaje se do příslušné kolonky na formuláři uvede pomlčka „-“.**

Oddíl I. Pracovníci ve zdravotnictví

V ř. 11, 12 se sleduje evidenční počet zaměstnanců a počet zaměstnavatelů vybraných kategorií pracovníků. Charakteristika jednotlivých kategorií pracovníků je určena zákonem č. 95/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání odborné způsobilosti a specializované způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, ve

znění pozdějších předpisů, a zákonem č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů.

Vybrané kategorie pracovníků jsou uvedeny ve sl. 1 až 6 (lékaři, ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu a ostatní odborní pracovníci). Podrobnější vysvětlivky k evidenčnímu počtu zaměstnanců, k zaměstnavatelům, ke kategoriím pracovníků a tabulky pro přepočty úvazku jsou uvedeny v samostatných pokynech „METODICKÉ VYSVĚTLIVKY“, které jsou k dispozici na pracovišti ÚZIS ČR a na internetových stránkách www.uzis.cz.

sl. 3 ZPBD = zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu - § 5 až § 21a zákona č. 96/2004 Sb.

sl. 6 Ostatní odborní pracovníci
Patří sem odborní pracovníci na oddělení (pracoviště, zařízení), kteří nejsou uvedeni ve sl. 1 až 5.

ř. 11 ve sl. 1 až 6 se vyplňuje počet fyzických osob pracujících na oddělení (pracovišti) k 31.12.

ř. 12 přepočtené počty (úvazky k 31.12.) - rovná se součtu úvazků jednotlivých zaměstnanců a zaměstnavatelů k 31.12. Přepočet a součet jednotlivých úvazků se počítá na 3 desetinná místa. Do výkazu se přepočtené počty zaokrouhlují na 2 desetinná místa.

V zařízeních, kde není pro **ambulantní část lůžkového oddělení** stanovena výše úvazku lékaře nebo dalšího personálu a tito docházejí z lůžkové části oddělení, se při výpočtu úvazku vychází z ordinační doby ambulantního pracoviště a počtu pracovníků, kteří obvykle současně zajišťují ambulantní péči.

To znamená:

- **do počtu fyzických osob** se podle požadovaných kategorií vykáží všichni, kteří zabezpečují chod daného ambulantního pracoviště a v ordinaci se střídají,

- **do přepočtených počtů** se úvazek vypočte podle počtu hodin, po které je ambulantní pracoviště za týden provozováno a počtu osob zajišťujících ambulantní péči.

Poznámka: Upozorňujeme však, že je třeba zachovat návaznost vykazování počtu úvazků na tomto výkaze a počtu vykázaných úvazků na výkaze L (MZ) 1-02 o lůžkovém fondu poskytovatele lůžkové péče a jeho využití za příslušné oddělení. Součet úvazků v jednotlivých kategoriích vykázaných na obou výkazech musí odpovídat celkovým úvazkům pracovníků oddělení.

ř. 13 smluvní pracovníci (úvazek k 31.12.)

Do tohoto řádku patří pracovníci, kteří pracují v daném zdravotnickém zařízení, ale nepatří do evidenčního počtu zaměstnanců ani do počtu zaměstnavatelů vykazující jednotky.

Pracují tedy buď:

- na dohodu (o provedení práce nebo o pracovní činnosti - placeno z ostatních osobních nákladů (OON)),

- na smlouvu o dílo (dle občanského nebo obchodního zákoníku),

- jako spolupracující rodinný příslušník,

- fyzické osoby dočasně přidělené k výkonu práce prostřednictvím zprostředkovatelských agentur práce

ř. 14 Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (včetně smluvních) se uvádí za vykazované období na 2 desetinná místa takto:

$$= \frac{\text{součet přepočteného počtu pracovníků celkem (včetně smluvních) za jednotlivé měsíce sledovaného období}}{\text{počet měsíců sledovaného období}}$$

Oddíl II. Činnost

Zahrnuje i činnost smluvních pracovníků, kterou pro dané zařízení vykonávají.

ř. 21, sl. 1 celkový počet ošetření - vyšetření
 Za jedno ošetření (vyšetření) se považuje soubor všech výkonů provedených při ošetřování jedné fyzické osoby na témže oddělení (pracovišti), ordinaci, v bytě pacienta, při jedné návštěvě pacienta. Výkony provádí lékař nebo zdravotní sestra podle pokynů lékaře.

ř. 22, sl. 1 celkový počet léčených pacientů = počet unicitních rodných čísel za rok
 Počet léčených pacientů, je celkový počet pacientů, kteří byli alespoň jedenkrát za sledovaný rok ošetřeni (tj. jde o tzv. počet prvních ošetření - vyšetření v roce a každý pacient je započten pouze jedenkrát).

ř. 23, sl. 1 počet léčených pacientů pro VHC protivirotovými preparáty celkem – z celkového počtu léčených pacientů (z ř. 22, sl. 1)

ř. 24, sl. 1 počet léčených pacientů injekčních uživatelů drog (bývalých – abstinujících i současných – aktivních) pro VHC protivirotovými preparáty celkem – z celkového počtu léčených pacientů pro VHC protivirotovými preparáty (z ř. 23, sl. 1)

ř. 22, ř. 23, ř. 24 sl. 2 ze sl. 1 muži

ř. 22, ř. 23, ř. 24, sl. 3 ze sl. 1 ženy

sl. 4, sl. 5, sl. 6 věkové skupiny pacientů požadované WHO

Věková skupina:

sl. 4 **0 - 19 let**

Patří sem pacienti ve věku od narození až do posledního dne před 20. narozeninami.

sl. 5 **20 - 64 let**

Patří sem pacienti ve věku od 20 let až do posledního dne před 65. narozeninami.

sl. 6 **65 let a více**

Patří sem pacienti ve věku od 65 let a všichni starší

Oddíl III. Dispenzarizovaní pacienti pro vybranou diagnózu nebo pacienti s vybraným chronickým onemocněním

V řádcích 41 až 46 se jedná o pacienty trpící určitou chorobou, kteří jsou pod stálým lékařským dohledem. Jeden pacient může být uveden i vícekrát, pokud je sledován pro více diagnóz. Jednotkou zjišťování je vybraná diagnóza (dle MKN-10).

Podmínky a rozsah **dispenzární péče** stanoví zákon č. 48/97 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhláška MZ ČR 39/2012 Sb., o dispenzární péči. V souladu se zákonem o statistické službě jsou dále sledována ve výkaze další závažná a chronická onemocnění. U uvedeného počtu sledovaných pacientů pro vybraná onemocnění se předpokládá, že se tito pacienti s onemocněním soustavně léčí a dochází na pravidelnou kontrolu zpravidla alespoň jednou ročně. Každý sledovaný pacient by měl být pro příslušnou diagnózu uváděn pouze jedním poskytovatelem zdravotních služeb stejného oboru.

Dělení věkových skupin je uvedeno podle požadavku WHO.

Věková skupina:

sl. 2 **0 - 19 let**

Patří sem pacienti ve věku od narození až do posledního dne před 20. narozeninami.

sl. 3 **20 - 64 let**

Patří sem pacienti ve věku od 20 let až do posledního dne před 65. narozeninami.

sl. 4 **65 let a více**

Patří sem pacienti ve věku od 65 let a všichni starší.

sl. 5 ze sl. 1 ženy

sl. 6 ze sl. 1 pacienti s nově zjištěným onemocněním - jde o pacienty, u kterých byla ve sledovaném roce poprvé v jejich životě zjištěna daná diagnóza

Oddíl IV. - Doplnující údaje

Uvádějí se pouze přístroje, které byly ve sledovaném roce v provozu.

V tomto oddíle se sleduje vybavení příslušného pracoviště vybranými přístroji s ohledem na vlastnictví. Každý přístroj vykáže to pracoviště (oddělení, ordinace), které jej vlastní (patří do jeho inventarizace) nebo má přístroj na leasing či pronajatý od výrobní nebo obchodní firmy anebo jiného zdravotnického zařízení.

Tzn. přístroj, který používá více lékařů, může být vykázán pouze 1x. Ostatní pracoviště (oddělení, ordinace), která s přístrojem pracují, uvedou v komentáři identifikaci pracoviště - vlastníka přístroje.

V řádcích 71 až 74, sl. 1 se sleduje celkový počet duodenoskopů (ř. 71), gastrokopů (ř. 72), koloskopů (ř. 73) a rektoskopů (ř. 74).

ř. 71 až 73, sl. 2 ze sl. 1 videoendoskopy

Vazby:

Oddíl I.

ř. 12, 13 alespoň jeden ř. ≠ 0

Pokud je v některém sloupci vyplněn ř. 12 nebo 13, pak v tomtéž sloupci musí být vyplněn i ř. 14 (neplatí naopak).

Pokud ř. 12 ≠ 0, pak ř. 11 ≠ 0 ve stejném sloupci, a naopak, platí pro všechny sloupce

ř. 11 ≥ ř. 12, týká se sl. 1 až 6

Oddíl II.

ř. 21, 22, sl. 1 ≠ 0

ř. 21, sl. 1 ≥ ř. 22, sl. 1

ř. 22 ≥ ř. 23, týká se sl. 1 až 6

ř. 23 ≥ ř. 24, týká se sl. 1 až 6

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3, týká se ř. 22, ř. 23, ř. 24

sl. 1 = sl. 4 + sl. 5 + sl. 6, týká se ř. 22, ř. 23, ř. 24

sl. 2 + sl. 3 = sl. 4 + sl. 5 + sl. 6

Oddíl III.

sl. 1 = sl. 2 + sl. 3 + sl. 4, týká se ř. 41 až 46

sl. 1 ≥ sl. 5, týká se ř. 41 až 46

sl. 1 ≥ sl. 6, týká se ř. 41 až 46

sl. 1, ř. 41 až 46 ≤ sl. 1, ř. 22 v oddílu II.

Oddíl IV.

sl. 1 ≥ sl. 2, týká se ř. 71, 72, 73